

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: Formació del professorat

CODI: 258054

ENSENYAMENT: Pedagogia

CURS ACADÈMIC: 2007-2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: Optativa

IMPARTICIÓ: Primer semestre

GRUP: M1, T1

CRÈDITS TOTALS: 9

CR. TEÒRICS: 6

CR.

PRÀCTICS: 3

LLENGUA: Catalana

DEPARTAMENT: Didàctica i Organització Educativa

PROFESSORAT: Montse Ventura, M. Teresa Colén, Vicenç Benedito, Francesc Imbernon i Zoia Bozu

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

- Conèixer les principals tendències, models i estratègies en la formació del professorat.
- Analitzar i reflexionar els temes fonamentals de la formació del professorat en el seu desenvolupament professional.
- Conèixer els sistemes d'orientació, d'organització i d'intervenció en la formació del professorat.
- Saber avaluar l'acció pedagògica del professorat.
- Conèixer pautes orientatives per poder fer front a diferents problemàtiques que es poden presentar a les aules.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

1. El professorat. La professió docent. Característiques i cultures professionals. Diferents contextos d'intervenció educativa en situacions diverses (escoles rurals, aules penitenciàries, escoles de gitanos, escoles d'adults, escoles alternatives...)
2. Tendències actuals en la formació del professorat. Etapes educatives i components formatius. Itineraris de formació. Evolució de la figura del professorat a grans trets. Avantatges i desavantatges d'aquestes tendències actuals de formació.
3. Modalitats formatives en la formació permanent. La formació i el desenvolupament de la institució educativa. Desenvolupament personal i professional del professorat. Problemàtiques específiques que es troba actualment el professorat (obstacles, situacions de risc a les aules, conflictes...)
4. Models i organització de la formació permanent a Catalunya, a l'Estat Espanyol i també a nivell internacional (especialment a Europa).
5. La legislació actual de la formació permanent a nivell europeu i concretament a Espanya.
6. Sistemes educatius de formació del professorat per al nostre futur i les necessitats

- formatives dels futurs docents.
7. Les diferents sortides laborals del pedagog/a i la formació específica que es necessita en cada àmbit.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

La teoria i la pràctica en l'assignatura estan sempre relacionades. S'analitzaran situacions reals que puguin portar a reflexions teòriques.

Les classes son un espai d'activitat i de reflexió crítica, i com un desencadenant del treball de recerca, aprofundiment i clarificació fora de la classe. Es crea un espai de formulació de preguntes, interrogants, preocupacions, neguits, dubtes que ajudin a reconstruir el pensament i també un espai de debat i discussió on es puguin expressar els diferents punts de vista sobre el que significa ser pedagog/a ara.

Els temes no són estàtics ni estan tancats sinó que oberts a temàtiques i problemàtiques poden anar sorgint al llarg el curs.

Es proposaran textos de lectura obligatòria, esquemes comprensius i orientadors dels diferents temes, així com l'aportació de documentals i experiències actuals que puguin ajudar al treball d'aprofundiment i debat.

D'altra banda aquest enfocament, requereix (de vosaltres) el seguiment regular i continu a les classes (l'assistència és obligatòria); de manera que si algú/na no pot seguir amb assiduïtat a les classes, haurà d'acollir-se a un pla diferent de seguiment de curs.

El procés de treball no s'exhaureix en les hores de classe. Les classes són el desencadenant del treball però no la culminació del mateix. Per tant és fonamental la realització de treballs fora de classe que permetin indagar en la pràctica sobre temes relacionats amb la Formació el Professorat.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENTATGES

- Criteris d'avaluació i qualificació

Avaluació contínua. Avaluació qualitativa que, a través de tutories a l'inici i al final del procés d'aprenentatge, es traduirà en la qualificació acadèmica. Es tindrà en compte la participació i implicació dels estudiants en les tutories, l'assistència a les classes i l'assoliment de continguts, quedant establert en el pacte pedagògic. En aquest també reflectida l'avaluació grupal com la que resulta de les aportacions individuals.

L'assignatura requereix el seguiment regular i continu a les classes, per tan, l'assistència és obligatòria); de manera que si no es pot seguir amb assiduïtat a les classes, haurà d'acollir-se a l'avaluació única.

Com una part del procés de treball i aprenentatge de l'assignatura, al llarg del curs es realitzarà un procés d'elaboració i d'escriptura que permeti anar comprenent, organitzant, reflexionant, sintetitzant i extraient conclusions a mesura que va avançant el curs. Aquesta recopilació de treball personal (carpeta d'aprenentatge) inclourà les activitats quotidianes del curs, més les tasques específiques que s'aniran realitzant fora de la classe.

El propòsit de la **carpeta d'aprenentatge** es facilitar el procés d'aprenentatge, mostrant decisions sobre les formes de representar el treball i les reflexions que es vagin fent al llarg del curs. Té el caràcter individual, és una selecció d'evidències. Cada estudiant ha de fer el seu propi treball (la seva trajectòria), no dels materials (no és un dossier

d'acumulació). Tracta de recollir els moments clau i de mostrar l'evolució d'idees, pensaments i dubtes.

La carpeta s'haurà de tenir sempre al dia. Es faran devolucions continuades del procés que va fent cada alumne.

- Acolliment a avaluació única

L'alumnat que opti per aquesta opció haurà de manifestar-ho, com a màxim, un mes després d'iniciada l'assignatura. Haurà d'assistir a sessió de tutoria per a realitzar un contracte pedagògic i els acords metodològics pertinents. Haurà de participar a les posades en comú i debats del grup classe, establert en el calendari de treball de l'assignatura.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

A.A.V.V.(2001), *La formación del profesorado. Proyectos de formación en centros educativos*. Graó. Barcelona.

ANGULO,F., BARQUÍN,J. PÉREZ,A. (Editores) (1999), *Desarrollo profesional del docente. Política, investigación y práctica*. Madrid: Akal.

ATKINSON, T; CLAXTON, G. (2000). *El profesor intuitivo*. Octaedro. Barcelona.

BENEDITO, V. y otros (1991). *La formación del profesorado universitario*. Ministerio de Educación y Ciencia. Madrid.

CARBONELL, J. (2001) *La aventura de innovar*. El cambio en la escuela. Madrid. Morata.

ESCUADERO, J.M. i LÓPEZ, J. (1992), *Los desafíos de las Reformas Escolares. Cambio educativo y formación para el cambio*. Sevilla: Arquetipo.

ESCUADERO, J.M. i GÓMEZ. A.L. (Editores) (2006), *La formación del profesorado y la mejora de la Educación*. Barcelona: Octaedro.

FULLAN, M (2002), *Los nuevos significados del cambio en la educación*. Barcelona: Octaedro.

GIROUX,H. (1990), *Los profesores como intelectuales. Hacia una pedagogía crítica del aprendizaje*. Paidós/MEC. Madrid.

HARGREAVES,A. (1996), *Cultura, profesorado y postmodernidad*. Morata. Madrid.

HERNÁNDEZ, F (Coord.) (1999), *La formación del profesorado*. Praxis. Col. Cuadernos de Pedagogía. Barcelona.

IMBERNON, F (1994), *La formación del profesorado*. Barcelona: Paidós.

IMBERNON, F. (1994), *La formación y el desarrollo profesional del profesorado. Hacia una nueva cultura profesional*. Barcelona: Graó.

LINSTON, D.P. Y ZEICHNER,K.M. (1993). *Formación del profesorado y condiciones sociales de la escolarización*. Madrid. Morata.

MARCELO, C. (1989), *La formación del profesorado. Teoría y métodos*. Publicaciones de la Universidad de Sevilla, Sevilla.

MARTINEZ, J. (1989), *Renovación pedagógica y emancipación profesional*. València: Universitat de València.

MARTÍNEZ, J (Coord).2003). *Ciudadania, poder i educació*. Barcelona. Graó.

PÉREZ,A., ANGULO,F., BARQUÍN,J. (Editores) (1999), *Teoría, políticas y práctica de la formación del profesorado*. Akal, Madrid.

- POPKEWITZ, TH (ED.) (1990), *Formación del profesorado. Tradición. Teoría. Práctica.* Universitat de València. València.
- POSTMAN, N. (1999). *El fin de la Educación.* Barcelona. Octaedro.
- SCHÖN, Donald A. (1992). *La formación de profesionales reflexivos.* Barcelona. Paidós.
- TORRES, J (2000). *Educación en tiempos de neoliberalismo.* Madrid. Morata.
- VILLAR ANGULO, L. M. (1996b). *La formación permanente del profesorado en el nuevo sistema educativo de España.* Barcelona: Oikos-tau.
- POPKEWITZ, TH (ED.) (1990), *Formación del profesorado. Tradición, teoría y práctica.* València: Universitat de València.
- SCHÖN, D. (1992): *La formación de profesionales reflexivos.* Barcelona: Paidós.